

ประจำปี 2555

เสียงแห่งจิต

CALLING FROM MYSELF

นันทวุฒิ สิทธิวัง^{1*}

บทคัดย่อ

การสร้างสรรคผลงานประติมากรรมครั้งนี้ มีความประสงค์ที่จะสื่อความหมายถึงเสียงเรียกร้องที่มาจากภายใน ซึ่งเป็นความรู้สึกจากภายในจิตใจของผู้สร้างสรรค กล่าวคือ สภาวะของความคิดฝัน ความโหยหาในบางสิ่งที่มีอยู่ภายในจิตใจที่สำคัญ ซึ่งเป็นความรู้สึกที่เป็นนามธรรม ดังนั้น จึงต้องอาศัยรูปสัญลักษณ์เพื่อที่จะอุปมาถึงความรู้สึกดังกล่าว โดยใช้รูปทรงที่มาจากกายวิภาคสัตว์ และรูปทรงที่ดัดแปลงมาจากสรีระของมนุษย์ นอกจากนี้ สี น้ำหนัก และพื้นผิวของงานประติมากรรม ยังต้องมีความสอดคล้องกลมกลืนกัน สามารถทำงานร่วมกันภายใต้รูปสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความคิดฝันได้เป็นอย่างดี

การนำเสนอผลงาน “เสียงแห่งจิต” นี้ นอกจากจะเป็นการแสดงความรู้สึกภายในส่วนตัวแล้ว ยังถือได้ว่าเป็นการช่วยผ่อนคลายและสร้างความสมดุลให้กับชีวิต ด้วยการถ่ายทอดความคิด ความต้องการ และความรู้สึก ให้ออกมาในรูปแบบผลงานศิลปะ ซึ่งผู้สร้างสรรคยังคงคาดหวังว่า ผลงานประติมากรรมชุดนี้จะช่วยกระตุ้นให้ผู้ชมงานได้คิดทบทวนและตระหนักถึงความปรารถนาภายในจิตใจของตนเอง และนำสิ่งเหล่านั้นมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรคต่อไปในอนาคตซึ่งไม่จำเป็นจะต้องมีรูปแบบการสร้างสรรคเป็นผลงานศิลปะเสมอไป

การสร้างสรรคในครั้งนี้ ประกอบด้วยผลงานประติมากรรมลอยตัว จำนวนทั้งหมด 2 ชิ้น เทคนิคปั้น - หล่อโลหะ และทำสีโลหะ

คำสำคัญ : เสียงเพรียก ความคิดฝัน อีกรภาพ จิตใต้สำนึก

¹ อ., คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ จังหวัดสงขลา

* Corresponding author: E – mail: sitthinanta@gmail.com Tel. 0841975028

Abstract

These works of sculpture are intended to present the deep feeling of myself. The Calling that occasionally comes is the motivation that lies under my mind. It has been hidden silently deep in my subconscious mind that I don't know when it has been started. This state is a very abstract, untouchable and mentally issue. Symbolic system is used to configure it into solid set of sculptures. The form of human and animals are used to represent my deep desire. Moreover, color, tone and texture also work together to be part of unique sculpture. Creating this work is not only to express my deep and private feeling but to release stress and keep balance for my life. I also hope that this work will stimulate the audiences to review their own desire and make them an inspiration for further design and creation.

These works of sculpture consist of 2 molded and bronze casting sculptures.

Keywords : Calling, Dreaming, Release, Mind

แนวความคิด

ความคิดฝัน ความปรารถนา เชื่อว่าเป็นสิ่งที่ทุกคนย่อมเคยมีประสบการณ์ ความปรารถนาในเบื้องต้นของมนุษย์นั้นคงไม่พ้นสิ่งจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค เมื่อปัจจัยทั้ง 4 ประการนี้มีพร้อม มนุษย์ก็เกิดความปรารถนาในสิ่งที่ซับซ้อนขึ้น บ้างก็ปรารถนาในสิ่งที่ยิ่งใหญ่ขึ้น อาจเป็นลาภ ยศ สรรเสริญ ความร่ำรวย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และความต้องการเป็นที่รัก เป็นต้น เรื่องความต้องการพื้นฐานของมนุษย์นี้ได้รับการอธิบายมาแล้วจากนักวิชาการด้านจิตวิเคราะห์ในอดีต ในขณะเดียวกัน มีความต้องการอีกประเภทหนึ่งที่ซ่อนตัวอย่างเงียบ ๆ ในจิตใต้สำนึกของมนุษย์ สิ่งดังกล่าวนี้ แม้มิได้เป็นสิ่งจำเป็นต่อการมีชีวิตอยู่ของมนุษย์ทั้งทางด้านกายภาพและด้านสังคมก็ตาม แต่ก็พลังอย่างหนึ่งที่ช่วยขับเคลื่อนให้ชีวิตได้ก้าวไปข้างหน้า เติมเต็มจิตวิญญาณให้สมบูรณ์

ผู้เขียนนั้นมีความปรารถนาในลักษณะดังกล่าวเช่นเดียวกัน บางครั้งไม่อาจอธิบายให้เห็นเป็นรูปธรรมหรือเป็นคำพูดที่ชัดเจนได้ว่าความปรารถนานั้นคืออะไร ทำอย่างไรจึงจะได้มา และจะสิ้นสุดที่ใดแต่สิ่งที่รู้สึกมาตลอดนั้นคือพลังที่วอลอยู่ภายในและดำรงอยู่อย่างต่อเนื่องจนปัจจุบันเกิดความรู้สึกโหยหาในบางสิ่ง อาจเป็นอิสรภาพ เสรีภาพ ที่จะดำเนินชีวิตตามอุดมคติและความเชื่อของตน ฉะนั้น จึงจำเป็นต้องตอบสนองความโหยหานี้ให้ออกมาเป็นรูปธรรม มีความชัดเจนจับต้องสัมผัสได้

การสร้างสรรคงานศิลปะจึงเป็นทางออกทางหนึ่งสำหรับผู้เขียน ผลงานประติมากรรมที่ได้สร้างขึ้นนั้นมีได้ทำหน้าที่เป็นภาพประกอบของความคิดฝันจากจิตใต้สำนึก แต่เป็นสิ่งที่ช่วยอธิบายสภาวะที่เป็นอยู่ภายใน ซึ่งในทัศนะของผู้เขียนเห็นว่า การอธิบายผ่านการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนี้กลับมีความชัดเจนกว่าการอธิบายด้วยถ้อยคำใดๆ

ประจำปี 2555

ความสำคัญของการทำงานสร้างสรรค์

ความคิดฝัน ความปรารถนา ที่เป็นแรงขับเคลื่อนให้มนุษย์มีความเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์แบบ ถูกเก็บงำ ซ่อนเร้นอยู่ในจิตใต้สำนึกมาเป็นเวลานาน มนุษย์เราอาจอธิบายสิ่งนี้ว่าเป็นอุดมการณ์ อุดมคติ บ้างก็ว่าเป็นความเพ้อเจ้อ สุดแต่จะสรรหาถ้อยคำมานิยาม อย่างไรก็ตามวิถีสภาวะของการโหยหาบางสิ่งอย่างและต้องการตอบสนอง หรือปลดปล่อยมันออกมาตัวเอง เป็นสาระสำคัญที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอออกมาในรูปแบบงานศิลปะ

ความปรารถนาเป็นสิ่งที่เป็นามธรรม สภาวะของความต้องการตอบสนองความปรารถนาที่ไม่อาจอธิบายได้ก็เป็นนามธรรม ไม่สามารถจับต้องได้ ปราศจากรูปร่าง รูปแบบ หรือคุณลักษณะทางกายภาพอื่น ๆ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องอาศัยกระบวนการสร้างสัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายตลอดจนอารมณ์และความรู้สึกที่ต้องการ สัญลักษณ์ที่นำมาใช้นั้นมีที่มาจากรูปทรงของมนุษย์และสัตว์เป็นหลัก นำมาใช้โดยการลดทอนรูปทรง คงเหลือแต่ส่วนที่เป็นสาระสำคัญของรูปทรงนั้นไว้ซึ่งรูปทรงของมนุษย์และสัตว์ถูกนำมาใช้เพื่อสื่อความหมายแทนสภาวะอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ

การที่ได้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่ได้รับแรงบันดาลใจจากสภาวะภายในจิตใจของตนเองนั้น นอกจากจะเป็นการได้ค้นหาและเรียนรู้ที่จะปลดปล่อยความตึงเครียดภายในจิตใจได้ทางหนึ่งแล้วยังเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้ที่ได้ชมงานนึกย้อนกลับไปสู่สภาวะจิตใจของตนเอง เสมือนเป็นการหยุดพักเพื่อตรวจสอบความคิดฝันที่มีอยู่ในใจ ได้ทบทวนว่าสิ่งนั้นยังมีความสำคัญต่อชีวิตของตนอยู่หรือไม่ ถ้ามี ก็ควรได้ฟังมันบ้าง และสิ่งเหล่านี้อาจเป็นแรงบันดาลใจให้เกิดความคิดต่อยอดไปสู่การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ซึ่งไม่จำเป็นต้องอาศัยรูปแบบประติมากรรมเสมอไป

วัตถุประสงค์ของการผลิตผลงานสร้างสรรค์

1. เพื่อสร้างผลงานที่แสดงให้อารมณ์ความปรารถนาที่ซ่อนอยู่ในจิตใต้สำนึก
2. เพื่อเป็นการปลดปล่อยความกดดันอันเกิดจากในสภาวะจิตใจที่เกิดจากแรงปรารถนาที่ไม่ได้รับการกระทำ
3. เพื่อให้ผู้ชมได้ทบทวนถึงความปรารถนา ความคิดฝันในใจตน
4. เพื่อเป็นการศึกษาและทดลองการสร้างสัญลักษณ์โดยอาศัยรูปทรงที่มีในธรรมชาติ มาลดทอนหรือดัดแปลง

กระบวนการของการผลิตผลงานสร้างสรรค์

1. ตรวจสอบสภาวะความรู้สึกของตน โดยมุ่งเน้นไปที่อารมณ์ ความรู้สึกของความปรารถนาอันเป็นแรงบันดาลใจเบื้องต้น
2. ศึกษา ค้นคว้า เอกสารทางวิชาการ ตลอดจนบทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแสดงออกของความปรารถนา และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างใช้สัญลักษณ์
3. ศึกษา ค้นคว้า ผลงานสร้างสรรค์ที่ผ่านมา ที่มีแนวทางในการทำงานใกล้เคียงกันเพื่อวิเคราะห์ และเปรียบเทียบให้เห็นถึงแนวทางในการพัฒนา

4. จัดทำภาพร่าง 2 มิติ
5. จัดทำแบบร่าง 3 มิติ
6. ดำเนินการสร้างสรรค์โดยเทคนิคปั้น - หล่อปูนปลาสเตอร์ต้นแบบ และทำสี
7. ส่งต้นแบบปูนปลาสเตอร์เข้ากระบวนการหล่อโลหะสำริด (ในขั้นตอนนี้เป็นส่วนของโรงงานหล่อสำริด)
8. สรุปปัญหาทั้งหมด พร้อมทั้งทำการวิเคราะห์เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาต่อไป

อุปกรณ์ในการดำเนินการผลิตผลงานสร้างสรรค์

1. เหล็กเส้น
2. เครื่องมือสำหรับปั้นดิน
3. ดินเหนียว
4. ปูนปลาสเตอร์
5. กะละมังผสมปูนปลาสเตอร์
6. โยมะพร้าว
7. สำริด
8. เตาหล่อโลหะ

เทคนิคในการสร้างสรรค์ผลงาน

การสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้ใช้เทคนิคปั้น - หล่อสำริดและทำสีโลหะ กล่าวคือ ขึ้นรูปด้วยดินเหนียวจากนั้นจึงทำแม่พิมพ์โดยใช้ปูนปลาสเตอร์ และหล่อด้วยปูนปลาสเตอร์เพื่อจัดทำเป็นต้นแบบ เมื่อดำเนินการหล่อผลงานเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เป็นขั้นตอนทำสีปูนปลาสเตอร์เพื่อจำลองสีของโลหะสำริดตามที่ต้องการเพื่อให้ช่างเทคนิคที่ดำเนินการหล่อโลหะสำริดและทำสีโลหะในขั้นตอนสุดท้ายเกิดความเข้าใจในรูปแบบและสีของผลงานตรงตามที่ต้องการ

ผลงานสร้างสรรค์

ผลงานสร้างสรรค์ที่เสร็จสมบูรณ์ ประกอบด้วยผลงานทั้งหมด 2 ชิ้น โดยแต่ละชิ้นมีลักษณะดังนี้

ผลงานชิ้นที่ 1 มีลักษณะเป็นผลงานประติมากรรมลอยตัว ความสูง 85 ซม. แบ่งออกเป็นสองช่วง คือ ช่วงล่าง อาศัยรูปทรงที่มาจากส่วนลำคอถึงศีรษะของมนุษย์ แต่ได้ดัดแปลงและลดทอนรูปทรงให้เหลือเพียงรูปทรงที่เรียบง่าย มองเห็นเป็นเค้าโครงร่างจากมนุษย์เท่านั้น มีพื้นผิวขรุขระไม่เรียบตึง บริเวณที่เป็นใบหน้ามนุษย์ได้ถูกตัดและคว้านเป็นช่องว่าง จึงเกิดเป็นพื้นที่ว่างรูปทรงไขที่มีพื้นผิวค่อนข้างเรียบ ส่วนช่วงบน คือถัดจากรูปทรงคล้ายมนุษย์นี้ขึ้นไป ประกอบด้วยรูปทรงที่ดูคล้ายกลุ่มเมฆและรูปบัวที่มีร่างเป็นมนุษย์กำลังอ้าปากส่งเสียง รูปบัวนี้ได้ดัดแปลงให้มีลักษณะเหมือนจริง กล่าวคือเป็นบัวที่มีร่างเป็นคน และมีพื้นผิวหยาบ ร่างกายแสดงอาการบิดเกร็ง เน้นให้เห็นร่องรอยที่ถูกฉาก ขูด อย่างชัดเจน

ประจำปี 2555

ผลงานชิ้นที่ 1 นี้ได้รับแรงบันดาลใจทางรูปทรงจากอากัปภิกิริยาของมนุษย์ที่กำลังเทินสิ่งของอยู่บนศีรษะ ซึ่งปัจจุบันนี้เราอาจพบกิริยาอาการดังกล่าวน้อยกว่าในอดีต แต่ผู้เขียนเชื่อว่าแม้จะไม่มีสิ่งของที่จับต้องได้เทินอยู่บนศีรษะ แต่มนุษย์เราก็คงยังคงแบกความคิดฝัน ความปรารถนา ตลอดจนแรงขับเคลื่อนต่างๆ ที่ถูกซ่อนอยู่ พื้นที่ว่างด้านล่างนั้นทำงานร่วมกับรูปทรง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความว่างเปล่าของชีวิต การไม่มีใบหน้านั้นชวนให้คิดถึงการมองให้ลึกไปถึงความจริงที่ซ่อนอยู่ภายใน ผลงานทั้งชิ้นมีสีน้ำตาล ทอง และเขียว

ผลงานชิ้นที่ 2 มีลักษณะเป็นผลงานประติมากรรมลอยตัว ความสูง 75 ซม. แบ่งออกเป็นสองช่วงเช่นเดียวกับผลงานชิ้นที่ 1 คือ ช่วงล่างอาศัยรูปทรงที่มีที่มาจากส่วนลำคอถึงศีรษะของมนุษย์ แต่มีรูปทรงคล้ายมนุษย์ซ้ำกันนี้อีก 2 ชั้น ซึ่งมีขนาดเล็กกว่ามาก ติดอยู่บริเวณด้านข้างของรูปทรงหลัก บริเวณที่เป็นใบหน้าถูกตัดและคว้านเป็นช่องว่างรูปทรงไข่ ส่วนด้านบนประกอบด้วยรูปทรงที่มีลักษณะคล้ายก้อนเมฆและรูปทรงที่มาจากวุ้นในลักษณะเหนือจริง คือ เป็นวุ้นที่มีร่างกายเป็นมนุษย์กำลังอ้าปากส่งเสียง คล้ายชิ้นที่ 1 ผลงานชิ้นนี้มีสีน้ำตาล ทอง และเขียว

เอกสารอ้างอิง

ชลุด นิมเสมอ. (2534). องค์ประกอบของศิลปะ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

ยศ สันตสมบัติ. (2542). ปรอียด์และพัฒนนาการของจิตวิเคราะห์ : จากความฝันสู่ทฤษฎีสังคม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สดชื่น ชัยประสาธน์. (2536). การตีความความเป็นจริงในกวีนิพนธ์และจิตรกรรมเซอร์เรียลิสต์ในฝรั่งเศส ค.ศ. 1919 - 1969. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง.

ฮอลล์ แคลวิน เอส. (2523). จิตวิเคราะห์ = A primer of Freudian psychology. แปลโดย กิติกร มีทรัพย์. กรุงเทพฯ : นพรัตน์.

รูปผลงานสร้างสรรค์
ผลงานชิ้นที่ 1

ชื่อผลงานสร้างสรรค์:

ว่างเปล่า - โหยหา

ชื่อศิลปิน:

นันทวุฒิ สิทธิวัง

เทคนิค, ขนาด:

ปั้น - หล่อสำริด สูง 85 ซม.

ปีที่สร้างงานสร้างสรรค์:

พ.ศ. 2554

รายละเอียดของผลงานชิ้นที่ 1

ประจำปี 2555

รายละเอียดของผลงานชิ้นที่ 1

ผลงานชิ้นที่ 2

ชื่อผลงานสร้างสรรค์:

เสียงสะท้อน

ชื่อศิลปิน:

นันทวุฒิ สิทธิวัจ

เทคนิค, ขนาด:

ปั้น - หล่อสำริด สูง 75 ซม.

ปีที่สร้างงานสร้างสรรค์:

พ.ศ. 2554

รายละเอียดของผลงานชิ้นที่ 2

ประจำปี 2555

รายละเอียดของผลงานชิ้นที่ 2